

Î N C H E I E R E

03 iunie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Rodica Levițchi,
reprezentată de avocatul Olga Ciobanu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului comunal
Step-Soci, intervenient accesoriu Rodica Levițchi privind contestarea actului
administrativ,

împotriva deciziei din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 06 februarie 2019, Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a depus
cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunal Step-Soci, intervenient
accesoriu Rodica Levițchi privind anularea deciziei nr. 10.4 din 23 noiembrie 2018
„Cu privire la atribuirea unui teren pentru construcția casei de locuit”.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în baza deciziei nr. 10.4 din 23
noiembrie 2018 „Cu privire la atribuirea unui teren pentru construcția casei de
locuit”, Consiliul local a atribuit cu încălcarea art. 11 al Codului funciar în
proprietate familiei Rodica Levițchi și fiului Mihai Levițchi, terenul cu nr. cadastral
xxxxxx cu suprafața de 0,1025 ha pentru construcția casei de locuit.

La 27 noiembrie 2018 actele adoptate de Consiliu comunal Step-Soci au fost
prezentate spre control Oficiului Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat.

La 21 decembrie 2018 Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat,
examinând legalitatea deciziei, a contestat adoptarea acestui act administrativ prin
Notificarea nr. 1304/OT₈ -427 din 21 decembrie 2018 deoarece examinând actele
anexate, și anume buletinul de identitate, s-a stabilit că Rodica Levițchi nu este
căsătorită.

A menționat că decizia în cauză este ilegală deoarece legislația funciară prevede
că, autoritățile administrației publice locale atribuie terenuri fără plată, familiilor
nou-formate sectoare de teren din rezerva intravilanului până la epuizarea acesteia
pentru construcția caselor de locuit, anexelor gospodărești și grădini: în orașe – de la

0,04 pînă la 0,07 ha, în localități rurale – pînă la 0,12 ha, eliberându-le titluri de proprietate. Dimensiunile concrete ale sectoarelor de teren se stabilesc de către autoritățile administrației publice locale.

În cazul dat prin decizia contestată Consiliul a atribuit terenul cu titlu gratuit persoanei care nu are familie formată, fapt care contravine prevederilor legale.

Prin hotărârea din 22 mai 2019 a Judecătorei Orhei, sediul Central, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului comunal Step-Soci, intervenient accesoriu Rodica Levițchi privind contestarea actului administrativ.

Prin decizia din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către Rodica Levițchi și s-a menținut hotărârea din 22 mai 2019 a Judecătorei Orhei, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că hotărîrea instanței de fond este întemeiată, a fost adoptată cu aprecierea corectă a probelor administrate și aplicarea justă a normelor de drept material.

Completul judiciar a reținut că instanța de fond corect a aplicat normele de drept care se referă speței, a dat apreciere completă obiectivă și sub toate aspectele probelor, iar hotărîrea dată este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

A stabilit că Rodica Levițchi este născută la xxxxxx, iar potrivit art. 2 din Legea cu privire la tineret nr. 215 din 29.07.2016 nu se încadrează în noțiune de familie tânără. Or, la data depunerii cerii cu privire la acordarea lotului de teren Rodica Levițchi avea vârsta de xxxx ani, mai mult de 35 ani așa cum prevede art.11 al.1 Cod funciar.

De asemenea, conform materialelor cauzei se atestă că, potrivit buletinului de identitate, Rodica Levițchi doar la data de xxx a înregistrat viza de reședință în satul xxxxxx, adică la data depunerii cererii privind atribuirea lotului de teren pentru construcția casei de locuit pe teritoriul satul Step-Soci și nu a avut anterior domiciliul în teritoriul respectiv (f.d. 53). O condiție primordială la atribuirea terenului familiei nou formate, îl constituie luarea la evidentă a persoanelor-solicitanți să li se atribuie, conform art. 11 alin. 1 Cod funciar, teren de pământ pentru construcția casei individuale de locuit și care au calitatea de familie nou-formată.

Completul judiciar a remarcat că, de către autoritatea publică locală nu au fost respectate prevederile legale, anume Rodica Levițchi nu a fost inclusă în lista persoanelor care au nevoie de îmbunătățirea condițiilor de trai (nefiind prezentată o astfel de listă în instanță), nu a fost prezentat certificatul eliberat de ASP Oficiul Cadastral care ar confirma că, solicitantul nu deține bunuri imobile cu drept de proprietate pe teritoriul Republicii Moldova. Or, conform art. 11 Codul funciar, atribuirea repetată în proprietate privată a terenurilor cetățenilor, în scopurile indicate în alineatul 1 al prezentului articol, se efectuează contra plată prin vânzare la licitație, organizată de autoritatea administrației publice locale. Prețul inițial de vânzare a terenului nu va fi mai mic decât prețul normativ al pământului calculat în baza tarifelor stabilite de legislația în vigoare.

Instanța de apel a menționat că decizia contestată a fost emisă contrar legii care reglementează că înstrăinarea terenurilor proprietate a statului, se efectuează contra plată prin vânzare la licitație, organizată de autoritatea administrației publice

locale. Prețul inițial de vânzare a terenului nu va fi mai mic decât prețul normativ al pământului calculat în baza tarifelor stabilite de legislația în vigoare.

La 27 ianuarie 2020 Rodica Levițchi, reprezentată de avocatul Olga Ciobanu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei cu emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea eronată a normelor de drept material și procedural or, la 09 octombrie 2018, Rodica Levițchi a înaintat în adresa Consiliului comunal Step-Soci, cerere prin care a solicitat atribuirea lotului de teren pentru construcția casei de locuit pe teritoriul satul Step-Soci, iar la 23 noiembrie 2018 Consiliului comunal Step-Soci a emis în mod legal decizia nr.10.4 din 23 noiembrie 2018 „Cu privire la atribuirea unui teren pentru construcția casei de locuit” în temeiul art. 14 alin.2, lit.e) a Legii privind administrația publică locală și art. 11 Cod funciar.

A menționat că instanța de apel nu a adăptat apreciere corectă împrejurărilor de fapt și de drept, or fiind băștinașă din mun.Orhei, recurenta și-a perfectat viza de reședință în vederea obținerii unui lot de teren, în condițiile în care fiind mamă solitară nu avea un loc de trai. Faptul că anterior nu a avut un loc de trai permanent pe teritoriul comunei nu este un impediment de a beneficia de un lot de teren în condițiile art. 11 Cod funciar.

A indicat că instanța de apel eronat a făcut trimitere la art. 10-11 a Legii nr.75 din 30 aprilie 2015 cu privire la locuințe or, Rodica Levițchi nu a solicitat locuință socială, ci atribuirea în proprietate a unui teren. Darea în locațiune a unei locuințe sociale în conformitate cu Legea cu privire la locuințe și atribuire în proprietate a terenului conform art.11 Cod funciar sunt instituții juridice diferite care au regim juridic diferit, instanța de apel aplicând norme de drept care nu pot fi aplicate.

A susținut că instanța de apel a omis să aprecieze faptul că Rodica Levițchi are o familie or, conform etimologiei, cuvântul familie înseamnă o formă socială de bază, realizată prin căsătorie sau concubinaj neformal, care unește pe soți (părinți) și pe descendenții acestora (copiii necăsătoriți). Astfel, instanța incorect a concluzionat că recurenta nu urmează să beneficieze de un lot de teren, deoarece nu are o familie, condiție solicitată de art. 11 Cod funciar, or aceasta are la întreținere un fecior minor, iar împreună ei formează o familie.

A indicat că la depunerea cererii privind atribuirea unui lot de teren a fost prezentat certificatul de la ASP Oficiul Cadastral însă din care considerente acesta lipsește la dosarul administrativ dânsa nu cunoaște.

A menționat că cercetarea judecătorească a tuturor circumstanțelor de fapt și de drept nu a fost multiaspectuală și legală. Instanțele de judecată la adoptarea hotărârilor nu au ținut cont de argumentele recurentei și nu au dat apreciere justă împrejurărilor de fapt și de drept.

La 10 martie 2020 de către Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a fost depusă referință prin care a solicitat respingerea recursului depus de către Rodica Levițchi, reprezentată de avocatul Olga Ciobanu, ca fiind inadmisibil.

Complețul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost emisă la 19 noiembrie 2019, fiind expediată participanților la proces prin intermediul poștei electronice la 30 decembrie 2019 (f.d.116, 117). Astfel, recursul depus la 27 ianuarie 2020 este în termen.

Examinând temeiurile recursului depus de către Rodica Levițchi, reprezentată de avocatul Olga Ciobanu, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Rodica Levițchi, reprezentată de avocatul Olga Ciobanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de instanțele de judecată ierarhic inferioare, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă din recursul depus nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Rodica Levițchi, reprezentată de avocatul Olga Ciobanu.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către Rodica Levițchi, reprezentată de avocatul Olga Ciobanu, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Victor Burduh